

คู่มือการฝึกซ้อมรับพระราชทานรับปริญญาบัตร

มหาวิทยาลัยนเรศวร

ประจำปีการศึกษา 2565

สารจากอธิการบดี

มหาวิทยาลัยนเรศวร ขอแสดงความยินดีกับบัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิตทุกท่าน ที่สำเร็จการศึกษาและเข้าร่วมพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๕ ตลอดจนขอต้อนรับครอบครัว เพื่อน พี่น้องของเหล่าบัณฑิตด้วยความยินดี

“**บัณฑิตเลือกเอา-แสด**” เมื่อครั้งสำเร็จการศึกษาแล้ว หากได้กลับมาทบทวนถึงจุดเริ่มต้น ครั้งเริ่มเข้าศึกษา ณ มหาวิทยาลัยแห่งนี้ ความเข้าใจในสี่ประจำมหาวิทยาลัย อาจยังไม่เด่นชัดเท่ากับช่วงเวลาที่ผ่านมาผ่านกระบวนการบ่มเพาะเพียรศึกษามาสำเร็จ

สี่เทา - เราไม่เคยล้มลุกต่าเกิดร่วมจาก มศว หมายถึงทุกคนเป็นผู้มีปัญญา ความรู้ ที่จะนำไปสร้างสรรค์ พัฒนา ตามแต่สาขาวิชาที่ได้เพียรศึกษามาต้องแท้ในศาสตร์ของตน

สี่แสด - ความผสมกลมเกลียวระหว่างสี่เหลือง และสี่แสด

สี่เหลือง ที่สื่อถึงพระพุทธชินราช หมายถึงทุกคนมีคุณธรรมนำใจ ที่ควรต้องครองไว้ในทุกการ กระทำ เพื่อให้เกิดความถูกต้อง เหมาะสม ไม่ทำให้ผู้ใดเดือดร้อน อยู่ร่วมกันในทุกระบบนิเวศได้อย่างสมดุลและยั่งยืน

สี่แสด ที่สื่อถึงสมเด็จพระนเรศวรมหาราช หมายถึงทุกคนมีความหาญกล้า ที่ควรใช้ในการนำความคิด จิตใจ และการแสดงออก อย่างเด็ดเดี่ยว มุ่งมั่น มีเป้าหมาย เพื่อนำตนไปสู่ความสำเร็จในชีวิต

ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์จากร่วมมหาวิทยาลัยแห่งนี้ จะเป็นต้นทุนสำคัญในการประกอบอาชีพของบัณฑิตตั้งแต่นี้เป็นต้นไป หากแต่ไม่ลืมที่จะเรียนรู้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ มหาวิทยาลัยนเรศวร ยังพร้อมต้อนรับทุกคนให้เข้ามาเยี่ยมชม มาเรียนรู้เพิ่มเติมในระดับที่สูงขึ้นหรือในหลักสูตรสัมฤทธิบัตรต่าง ๆ หรือมาขอรับบริการ หรือปรึกษา เสมือนที่นั่นคือ **แหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต** ของเราทุกคน

ขออำนาจพรให้คุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์อันเป็นที่เคารพสักการะและพระเดชานุภาพแห่งองค์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ได้โปรดประทานพรให้บัณฑิตทุกคน มีความสุข ประสบความสำเร็จก้าวหน้าในหน้าที่การงานและการดำเนินชีวิตตลอดไป

คำนำ

พิธีพระราชทานปริญญาบัตร เป็นพิธีที่สำคัญในโอกาสที่บัณฑิตสำเร็จการศึกษาและเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร เพื่อเป็นมงคลแก่ชีวิต เป็นความภาคภูมิใจของบัณฑิต ครอบครัว และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้ อนึ่ง พิธีพระราชทานปริญญาบัตร มีแบบแผนและแนวทางปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนที่บัณฑิตควรทำความเข้าใจ พร้อมนำไปปฏิบัติเพื่อความถูกต้อง เหมาะสม และเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สมบูรณ์ คณะกรรมการฝ่ายฝึกซ้อมรับพระราชทานปริญญาบัตร จึงเห็นควรจัดทำ คู่มือการฝึกซ้อมรับพระราชทานปริญญาบัตรฉบับนี้ขึ้น รายละเอียด ประกอบไปด้วย การฝึกซ้อมการเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร การทำความเคารพ การแต่งกาย การเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรและการเดินขึ้น – ลงเวที ขั้นตอนการเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร และการกล่าวคำปฏิญาณ ในโอกาสนี้ ขอแสดงความยินดีกับบัณฑิตทุกท่าน และขอให้ระลึกเสมอว่า มหาวิทยาลัยนเรศวรยินดีต้อนรับและยังเป็นบ้านที่อบอุ่นสำหรับทุกท่านเสมอ

ในปีการศึกษานี้ มีรายละเอียดที่ได้ปรับเปลี่ยนเพื่อให้เกิดความเหมาะสมมากขึ้น แต่ยังคงความเป็นระเบียบ สวยงามในภาพรวม เพื่อให้ภาพที่ปรากฏในวันรับพระราชทานปริญญาบัตรเป็นความทรงจำที่ดีของทุกคน จึงขอความร่วมมือบัณฑิตทุกคนที่เข้าร่วมพิธีครั้งนี้ ได้ใส่ใจทั้งจากการอ่านคู่มือนี้มาก่อนเบื้องต้น และตั้งใจในการฝึกซ้อมทุกขั้นตอน หากพบปัญหาอุปสรรคใดในช่วงระหว่างการฝึกซ้อมหรือวันเข้ารับจริง สามารถแจ้งกับคณะกรรมการฝ่ายฝึกซ้อมรับพระราชทานปริญญาบัตรที่ส่วนกลางส่วนคณะ/วิทยาลัยได้เสมอ คณะกรรมการยินดีรับฟังข้อเสนอแนะ และดำเนินการแก้ไขเพื่อประโยชน์ต่อการปรับปรุงให้ดีขึ้นในครั้งถัดไป

โอกาสนี้ ขอแสดงความยินดีกับบัณฑิตทุกคน ที่กำลังจะเป็น “ศิษย์เก่า” ของเรานำภูมิใจ และขอส่งกำลังใจให้กับคณะกรรมการ และบัณฑิต ได้ทำการฝึกซ้อมการเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรล่วงหน้าได้ด้วยดีทุกประการ

(ดร.จรัสดาว คงเมือง)

รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานิสิต ศิษย์เก่า และศิลปวัฒนธรรม
ประธานฝ่ายฝึกซ้อมรับปริญญาบัตร มหาวิทยาลัยนเรศวร

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศรินทร์ทิพย์ แทนธานี)
รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยนเรศวร

1. การฝึกซ้อมการเข้ารับปริญญาบัตร	หน้า 1
1.1 ชื้อแนะนำในการฝึกซ้อมด้วยตนเองก่อนวันฝึกซ้อมที่มหาวิทยาลัยจัดให้	1
1.2 การแต่งกายในวันฝึกซ้อมย่อยและวันฝึกซ้อมใหญ่	1
1.3 การรายงานตัวเพื่อฝึกซ้อม	2
2. การถวายความเคารพ	3
2.1 วิธีการถวายความเคารพของบัณฑิต มหาบัณฑิต ดุษฎีบัณฑิตชาย	3
2.2 วิธีการถวายความเคารพของบัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิตหญิง	4
2.3 ขั้นตอนที่ต้องมีการถวายความเคารพ	6
2.4 ขั้นตอนที่ต้องมีการปรบมือ	6
3. การแต่งกาย	7
3.1 บัณฑิต มหาบัณฑิตและ ดุษฎีบัณฑิต ที่ไม่เป็นข้าราชการ	7
3.2 บัณฑิต มหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตที่เป็นข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ	8
3.3 บัณฑิตว่าที่ร้อยตรี	9
3.4 บัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิตหญิงมีครรภ์	10
3.5 บัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิตหญิงที่เป็นสตรีมุสลิม	10
3.6 บัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิตที่เป็นนักบวชในศาสนาคริสต์	10
3.7 บัณฑิตมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตที่เป็นพระสงฆ์ สามเณร	10
4. การรับพระราชทานปริญญาบัตรบนเวที	12
4.1 การเดิน	12
4.2 การรับและการเชิญปริญญาบัตร	12
5. การกล่าวคำปฏิญาณและรับพระบรมราโชวาท	13

1. การฝึกซ้อมการเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร

วัตถุประสงค์ของการฝึกซ้อมการเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรมี 2 ประการ คือ เพื่อให้ทราบขั้นตอนต่างๆ ที่จะต้องปฏิบัติในการเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรอย่างละเอียด โดยเฉพาะขั้นตอนที่มีความสำคัญ ได้แก่ การถวายความเคารพ การเดิน การรับพระราชทานปริญญาบัตรจากตัวแทนพระองค์ และเพื่อให้บัณฑิตได้นำขั้นตอนต่างๆ ที่ได้อธิบายไว้ไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องสวยงามและรวดเร็ว

1.1 ชื้อแนะนำในการฝึกซ้อมด้วยตนเองก่อนวันฝึกซ้อมที่มหาวิทยาลัยจัดให้

เพื่อให้การฝึกซ้อมการเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรเป็นไปด้วยความรวดเร็ว เรียบร้อย และถูกต้องสวยงาม ก่อนเข้ารับการฝึกซ้อมจากมหาวิทยาลัย บัณฑิตควรเตรียมตัว ดังนี้

- อ่านคู่มือเล่มนี้ให้เข้าใจและปฏิบัติตามให้ถูกต้อง

- เมื่อเข้าใจการปฏิบัติตนในแต่ละขั้นตอนแล้ว ฝึกซ้อมด้วยตนเองหน้ากระจกจนมั่นใจว่าทำได้อย่างถูกต้อง สวยงาม และคล่องแคล่ว

- ฝึกซ้อมกับกลุ่มเพื่อนบัณฑิตที่จะเข้ารับปริญญาบัตรด้วยกัน โดยผลัดกันติชมและให้ข้อเสนอแนะซึ่งกันและกันหรืออาจฝึกปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ จนเป็นที่ยอมรับของผู้อื่นว่าใช้ได้ดีแล้ว

- ควรฝึกซ้อมให้มั่นใจได้ว่าจะไม่ประหม่าจนวางตนไม่ถูก หรือจับปริญญาบัตรไม่ถูกต้อง หรือทำให้ปริญญาบัตรร่วงหล่นได้ การฝึกซ้อมสามารถใช้สมุดปกแข็งแทนปริญญาบัตรได้

1.2 การแต่งกายในวันฝึกซ้อมย่อยและวันฝึกซ้อมใหญ่

- **วันฝึกซ้อมย่อย** บัณฑิตต้องแต่งกายสุภาพ บัณฑิตหญิงควรสวมกระโปรงที่ไม่รัดรูป ยาวหรือสั้นจนเกินไป เพื่อความคล่องตัวในการฝึกซ้อม และควรสวมรองเท้าที่ใส่สบาย เพื่อให้เกิดความคุ้นเคย โดยรองเท้าต้องเป็นแบบหนังเรียบ สีดำ หุ้มส้นปลายมนหรือปลายตัด ไม่ฉลุฉุดลาย หรือตกแต่งด้วยเครื่องประดับ เช่น โบ ดอกไม้ โลหะต่างๆ

- **วันฝึกซ้อมใหญ่** บัณฑิตต้องแต่งกายเหมือนวันรับปริญญาบัตร สวมครุยวิทยฐานะและรองเท้าที่จะใช้ในวันรับพระราชทานปริญญาบัตร สำหรับบัณฑิต มหาบัณฑิต ดุษฎีบัณฑิตที่รับราชการทหาร ตำรวจ ควรนำกระบี่มาเพื่อทกลองภาคกระบี่ขณะฝึกซ้อมด้วย

1.3 การรายงานตัวเพื่อฝึกซ้อม

การรายงานตัว ให้บัณฑิตรายงานตัวที่คณะหรือสถานที่ที่กำหนดไว้ ผู้ที่ไม่ได้เขารายงานตัวจะ ถูกตัดสิทธิ์การเข้ารับปริญญาบัตร หลักฐาน สำหรับการรายงานตัว ได้แก่ บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรข้าราชการ หรือบัตรพนักงานรัฐวิสาหกิจ

เพื่อให้การฝึกซ้อมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ขอให้บัณฑิตทุกท่านปฏิบัติตามข้อแนะนำ ดังต่อไปนี้

- ตรงต่อเวลาและเข้ารับการฝึกซ้อมตามเวลาที่กำหนด
- ไม่นำของมีค่าหรือเงินจำนวนมากติดตัวมา
- ไม่นำกระเป๋าถือ หรือ สัมภาระเข้ามาในห้องรับปริญญาบัตร ในวันฝึกซ้อมใหญ่และวันเข้ารับปริญญาบัตร
- ไม่อนุญาตให้ญาติหรือผู้ใดเข้าไปในบริเวณที่ฝึกซ้อม

หมายเหตุ สำหรับผู้ที่มีปัญหาด้านสุขภาพหรืออุปสรรคทางร่างกาย ผู้พิการ หรือผู้ที่จำเป็นต้องรับด้วยมือซ้ายให้แจ้งต่ออาจารย์ผู้ฝึกซ้อมย่อย หรืออาจารย์คุมแถวในการฝึกซ้อมย่อย

การถวายความเคารพ

2.1 วิธีการถวายความเคารพ

บัณฑิต มหาบัณฑิต ดุษฎีบัณฑิตชาย

การถวายความเคารพโดยการโค้งคำนับให้ยืนตรงขาชิดปลายเท้าแยกพองาม มือทั้งสองแนบลำตัว พร้อมกับศีรษะลงแล้วตั้งศีรษะโดยเมยหน้าขึ้นช้าๆ พร้อมทั้งลำตัววางอยู่ในท่าตรง

การถวายความเคารพ

2.2 วิธีการถวายความเคารพ

บัณฑิต มหาบัณฑิต ดุษฎีบัณฑิตหญิง

ถวายความเคารพโดยการถอนสายบัว
ให้ยืนตรง ใช้เท้าขวาเป็นหลัก ชักเท้าซ้ายไปด้านหลัง
ของเท้าขวาที่ยืนอยู่ ย่อตัวให้ต่ำลงช้าๆ แต่อย่าให้ถึง
พื้น ขณะชักเท้าซ้าย ให้ยกมือทั้งสองข้างขึ้น วาง
ประสานกันบนหน้าขาเหนือเข่า โดยให้มือขวาทับมือ
ซ้าย(โดยหมายมือซ้ายและคว่ำมือขวาลง) ค้อมตัวเล็กน้อย
เสร็จแล้วยืนตรงมือแบบข้างลำตัว

การถวายความเคารพ

ของบัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิตหญิง

2.3 ขั้นตอนที่ต้องมีการถวายความเคารพ

ในการรับพระราชทานปริญญาบัตรบัณฑิตฯ ต้องถวายความเคารพต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หรือผู้แทนพระองค์ ตามขั้นตอนดังนี้

1. เมื่อผู้แทนพระองค์เข้ามายังห้องพิธีฯ ให้บัณฑิตยืนขึ้นแล้วถวายความเคารพ
2. ผู้แทนพระองค์จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย ให้บัณฑิตยืนตรง (ไม่ต้องพนมมือ) และเมื่อกลับมายังพระราชอาสน์ (บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี) เมื่อเริ่มและจบเพลงให้บัณฑิตทำความเคารพโดยผู้ชายโค้งคำนับ ผู้หญิงทอนสายบัว
3. อาจารย์คุมแถวให้สัญญาณบัณฑิตทุกคนลุกขึ้นพร้อมกัน และเมื่ออาจารย์คุมแถวให้สัญญาณอีกครั้งหนึ่ง ให้บัณฑิตทุกคนถวายความเคารพ จากนั้นเดินออกมาตั้งแถวเตรียมขึ้นเวที

4. บนเวที จุดที่ 1 2 และ 5 โดยเมื่อขึ้นบนเวทีให้ถวายความเคารพ จุดที่ 1 แล้วเดินต่อไปยังจุดที่ 2 เมื่อถึงจุดที่ 2 ถวายความเคารพจากนั้นเดินไปยังจุดที่ 3 ก้าวเท้าซ้าย-ขวา-ซ้ายชิดไปยืน ณ จุดที่ 4 รับพระราชทานปริญญาบัตร(โดยไม่ต้องเอวงาน) เมื่อรับพระราชทานปริญญาบัตรและเชิญปริญญาบัตรแนบออกแล้ว รับถอยหลังเฉียงออกทางขวา 3 จังหวะให้ถึงจุดที่ 5 แล้วทำความเคารพในจังหวะที่ 4 หันหลังกลับโดยหมุนตัวไปทางขวาและเดินลงเวทีโดยไม่แกว่งแขน
5. เมื่อกลับมาถึงที่นั่ง ให้ทำความเคารพก่อนที่จะนั่งลงและนั่งด้วยอาการสำรวมจนเสร็จพิธีฯ
6. เมื่อกล่าวคำปฏิญาณตนจบ ให้บัณฑิตถวายความเคารพโดยการโค้งคำนับพร้อมกัน
7. เมื่อผู้แทนพระองค์พระราชทานพระบรมราโชวาท ให้บัณฑิตลุกขึ้นยืนตรง เมื่อจบให้บัณฑิตถวายความเคารพ
8. ขณะที่ผู้แทนพระองค์เสด็จพระราชดำเนินให้บัณฑิตยืนตรง เมื่อเพลงจบให้บัณฑิตถวายความเคารพพร้อมกัน

2.4 ขั้นตอนที่ต้องมีการปรบมือ

1. เมื่อปริญญาอุทกบัณฑิตกิตติมศักดิ์ทุกคนรับพระราชทานปริญญาบัตร
2. เมื่อนักวิจัยดีเด่นทุกคนเข้ารับเข็มเชิดชูเกียรติ
3. เมื่อบัณฑิตคนแรก และ คนสุดท้าย ของภาคเข้า และภาคบ่ายเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร
4. เมื่อผู้ที่รับปริญญาเกียรติคุณอันดับ 1 คนแรกของแต่ละคณะ (ถ้ามี)

3. การแต่งกาย

การแต่งกายในวันรับปริญญาบัตร บัณฑิตต้องแต่งกายให้ถูกต้องตามข้อกำหนดแบบใดแบบหนึ่ง ดังนี้

3.1 บัณฑิต มหาบัณฑิตและ ดุษฎีบัณฑิตที่ไม่เป็นข้าราชการ

3.1.1 บัณฑิต

1. ชาย สวมเสื้อแบบราชปะแตนสีขาว ติดแมงกอ ทำด้วยผ้าพื้นสักหลาด สีแสดงรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ปลายตัดเป็นรูปชายธง ขนาดกว้าง 4 ซม. ทาบกลางแถบสีทองอีกชั้นหนึ่ง ตรงกลางแมงกอมีตรามหาวิทยาลัย เป็นรูปสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ในท่าประทับนั่งทรงสุวรรณภิงคาร หลังทักมีโล่ทงประกาศอิสรภาพ ตอนล่างพระแท่นมีอักษรชื่อมหาวิทยาลัยนเรศวรอยู่ในป้ายชายธง ทำด้วยโลหะสีเงิน สูง 3 ซม. ติดที่ด้านซ้ายและขวา มีกระดุมทำด้วยโลหะสีเงิน 5 เม็ด ดุนเป็นรูปตรามหาวิทยาลัย กางเกงขาวยาวสีขาว ถุงเท้าสีดำ รองเท้าหนังเรียบหุ้มส้นสีดำ ไม่มีลวดลายหรือโลหะใด ๆ ตกแต่ง

2. หญิง สวมเสื้อเชิ้ตสีขาวแขนสั้น ไม่รัดรูป ไม่มีسابหลังและسابแขน ปลายแขนเดินตะเข็บคู่ ไม่ห่อหรือยกไหล่ แขนเสื้อต้องยาวเกินทึ่งกลางก่อนแขนด้านบน คอและแนวسابอกติดกระดุม เครื่องหมายมหาวิทยาลัย 5 เม็ด กลัดเข็มเครื่องหมายมหาวิทยาลัยที่อกเสื้อด้านซ้าย กระโปรงสีเทาเข้มแบบสุภาพยาวเสมอเข่า ไม่มีผ่าหรือมีผ่าแบบป้ายทับซ้อน เข็มขัดหนังสีดำ หัวเข็มขัดสีเงิน มีเครื่องหมายมหาวิทยาลัย สวมถุงน่องสีเนื้อแบบเต็มตัว รองเท้าหนังเรียบหุ้มส้นสีดำ ไม่มีลวดลาย

3. สวมทับเครื่องแต่งกายด้วยครุยวิทยฐานะระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวร ติดเข็มวิทยฐานะที่มีอักษรย่อตรงตามวุฒิการศึกษาของตน

3.1.2 มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต

1. ชาย สวมชุดสูทสากลสีกรมท่า ด้านในสวมเสื้อเชิ้ตสีขาว แขนยาว เนคไทสีกรมท่า ถุงเท้าสีดำ รองเท้าหนังหุ้มส้นสีดำ ไม่มีลวดลาย
2. หญิง สวมเสื้อเชิ้ตสีขาวแขนสั้น ไม่รัดรูป ไม่มีسابหลังและسابแขน ปลายแขนเดินตะเข็บคู่ ไม่ห่อหรือยกไหล่ แขนเสื้อต้องยาวเกินกึ่งกลางท่อนแขนด้านบน คอและแนวسابอกติดกระดูกที่มีเครื่องหมายมหาวิทยาลัย 5 เม็ด กลัดเข็มเครื่องหมายมหาวิทยาลัยที่อกเสื้อด้านซ้าย กระโปรงทำด้วยผ้าเกลี้ยงสีกรมท่า ไม่มีลาย ยาวเสมอเข่า ไม่รัดรูป แบบสุภาพไม่มีผ่า หรือหากมีผ่าต้องเป็นแบบทับซ้อนเข็มขัดหนังสีดำ หัวเข็มขัดสีเงิน มีเครื่องหมายมหาวิทยาลัย ถุงน่องสีเนื้อแบบเต็มตัว รองเท้าหนังเรียบหุ้มส้นสีดำ ไม่มีลวดลาย
3. สวมทับเครื่องแต่งกายด้วยครุยวิทยฐานะ ระดับปริญญาโท/เอก มหาวิทยาลัยนเรศวร ติดเข็มวิทยฐานะที่มีอักษรย่อตรงตามวุฒิการศึกษาของตน

3.2 บัณฑิต มหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิต ที่เป็นข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ

1. บัณฑิต มหาบัณฑิต ดุษฎีบัณฑิต ที่เป็นข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ (ที่มีเครื่องแบบเฉพาะ) ให้ใช้เครื่องแบบปกติขาวตามสังกัด ไม่สวมหมวก
2. บัณฑิต มหาบัณฑิต ดุษฎีบัณฑิต ที่ไม่เป็นข้าราชการให้แต่งเครื่องแบบนิสิต มหาวิทยาลัยนเรศวร ระดับปริญญาตรีที่กล่าวแล้ว
3. สวมทับเครื่องแต่งกายด้วยครุยวิทยฐานะ ตามระดับปริญญามหาวิทยาลัยนเรศวร ติดเข็มวิทยฐานะที่มีอักษรย่อตรงตามวุฒิการศึกษาของตน

3.3 บัณฑิตว่าที่ร้อยตรี

1. สวมเครื่องแต่งกายแบบปกติขาวไม่สวมหมวก ประกอบด้วยเครื่องหมายบำนาญทรูปูเข็ม ตามชั้นยศ ติดเครื่องหมายแพรแถบด้านซ้าย เครื่องหมายแสดงความสามารถพิเศษ (ถ้ามี) ด้านขวา แนวเดียวกับแพรแถบ ติดกระดูกโลหะตรา กองทัพบก เครื่องหมายเหล่า เครื่องหมายนก. ดุมมือสีขาว(ชาย) คาดกระเป๋ากับสามชาย(ชาย)
2. สวมรองเท้าน้ำหุ้มส้นสีดำ ไม่มีลวดลาย ว่าที่ร้อยตรีหญิงสวมถุงน่องสีเนื้อแบบเต็มตัว
3. สวมทับเครื่องแต่งกายด้วยชุดครุยวิทยฐานะ ตามระดับปริญญามหาวิทยาลัยนเรศวร ติดเข็มวิทยฐานะที่มีอักษรย่อตรงตามวุฒิการศึกษาของตน

หมายเหตุ การแต่งกายสำหรับบัณฑิตชายและหญิงที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 5 ได้รับการแต่งตั้งยศเป็น “ว่าที่ร้อยตรี” ขึ้นอยู่กับความสมัครใจของบัณฑิต หากมีความประสงค์จะแต่งเครื่องแบบว่าที่ร้อยตรี ให้มารายงานตัวในวันซ้อมย่อย เพื่อรับการฝึกด้านบุคลิกภาพที่เหมาะสมตามแบบของนายทหารสัญญาบัตร ณ บริเวณโซน D ชั้น 2 อาคารอุทยานองค์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช มหาวิทยาลัยนเรศวร เวลา 18.30 น. พร้อมนำเครื่องแต่งกาย กระเป๋าสาน (ชาย) รูปถ่ายขนาด 1 นิ้ว และหลักฐานสำเนาคำสั่งกระทรวงกลาโหม เรื่องแต่งตั้งยศทหารให้นักศึกษาวิชาทหารมาด้วย ทั้งนี้หากมีข้อสงสัย สอบถามได้ที่ ว่าที่ ร.ท. ณรงค์ ด้บัว กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยนเรศวร หมายเลขโทรศัพท์ 0-5596-1287 ในวันและเวลาราชการ

3.4 บัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิตหญิงมีครรภ์

1. สวมชุดคลุมท้องสีขาว (ผ้าเนื้อหนา) ยาวคลุมเข่า คอปก แขนยาว
2. สวมถุงน่องสีเนื้อแบบเต็มตัว รองเท้าหนังเรียบ หุ้มส้นสีดำ ไม่มีลวดลาย
3. สวมกับเครื่องแต่งกายด้วยชุดครุยวิทยฐานะ ตามระดับปริญญามหาวิทยาลัยนเรศวร ตัดเข็มวิทยฐานะที่มีอักษรย่อตรงตามวุฒิการศึกษาของตน

3.5 บัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิตหญิงที่เป็นสตรีมุสลิม

1. สวมชุดนีสิตตามระดับปริญญาและคลุมศีรษะด้วยผ้าสีดำเรียบ ไม่มีลวดลายและการประดับตกแต่งใดๆ บนผ้านั้น
2. สวมถุงน่องสีเนื้อแบบเต็มตัวสวมรองเท้าหนังเรียบ หุ้มส้นสีดำ ไม่มีลวดลาย
3. สวมกับเครื่องแต่งกายด้วยชุดครุยวิทยฐานะ ตามระดับปริญญามหาวิทยาลัยนเรศวร ตัดเข็มวิทยฐานะที่มีอักษรย่อตรงตามวุฒิการศึกษาของตน

3.6 บัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิตที่เป็นนักบวชในศาสนาคริสต์

1. สวมชุดสุภาพตามแบบการแต่งกายในศาสนา
2. สวมรองเท้าหนังเรียบสีดำ ไม่มีลวดลาย บัณฑิตหญิงสวมถุงน่องสีเนื้อแบบเต็มตัว
3. สวมกับเครื่องแต่งกายด้วยชุดครุยวิทยฐานะ ตามระดับปริญญามหาวิทยาลัยนเรศวร ตัดเข็มวิทยฐานะที่มีอักษรย่อตรงตามวุฒิการศึกษาของตน

3.7 บัณฑิตมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตที่เป็นพระสงฆ์ สามเณร

ให้ห่มคลุมด้วยจีวรสีพระราชนิยม (จีวรห่มเข้าวัง) ปลงผมแล้วไม่ต้องสวมชุดครุยวิทยฐานะกับเครื่องแต่งกาย

การทำผมของบัณฑิตชาย

ควรตัดสั้นแบบทรงกรรเปิดใบหูปลายผมไม่ปรก คอเสื้อ ไม่มีรากทรงหรือหางเต๋ายาว และหวีให้เข้าทรง สุกภาพไม่ให้ผม ชี้ตั้ง หรือปล่อยยาว รกรุงรัง ไม่แต่งหน้าจนเกินพอดี โทนหนวด เคราให้เรียบร้อย ตัดคอนให้สั้น

การทำผมของบัณฑิตหญิง

ควรทำผมแบบเปิดใบหน้าที่ทั้งสองด้าน ชัดเจน โดยรวบผมไว้ด้านหลัง หากผมยาวควรใช้ตาข่ายคลุมผมให้เรียบร้อย หากต้องใช้โบว์ติดผม ให้ใช้สีดำ แบบเรียบ ไม่มีลวดลาย หรือโลหะประดับขนาดเล็ก แต่งหน้าสัระมชาติ

คำแนะนำอื่น ๆ

1. ตัดเล็บให้สั้น ตะไบเล็บให้เรียบร้อย ไม่ทาสีไม่เคลือบมันประกายแวววาวต่าง ๆ เมื่อลูบสัมผัสแล้วต้องไม่ระคายมือ
2. ผู้ที่สวมแว่นตา ให้สวมแว่นตาใส่กรอบและขาแว่นสีดำ ทองแดง เมิน น้ำตาล หรือสีสุภาพ ไม่มีลวดลายแบบแพชั่น

หมายเหตุ

1. บัณฑิตวิทยาลัย คณะและ วิทยาลัย ต้องตรวจสอบความเรียบร้อยของเครื่องแต่งกายและทรงผมของบัณฑิต ในวันฝึกซ้อมใหญ่และวันรับรางวัล
2. มหาวิทยาลัยไม่อนุญาตให้นำสิ่งของใด ๆ ติดตัวมาในวันเข้ารับปริญญาบัตร หากจำเป็นต้องได้รับอนุญาตจากมหาวิทยาลัยเป็นกรณีไป เช่น ยาประจำตัว

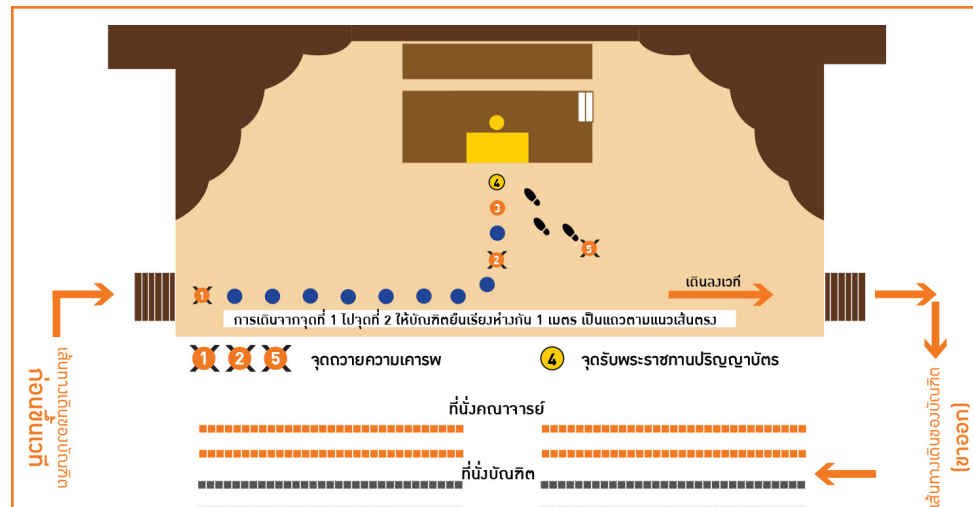
4. การรับพระราชทานปริญญาบัตรบนเวที

4.1 การเดิน

1. เมื่ออาจารย์ผู้คุมแถวให้สัญญาณให้บัณฑิตลุกขึ้นด้วยความเคารพแล้วเดินแถวไปรอขึ้นเวที โดยเดินเรียงลำดับตามเลขที่ที่กำหนดไว้ เมื่อบัณฑิตก้าวขึ้นสู่เวทีและถวายความเคารพแล้วให้เดินไปตามจุดที่กำหนดไว้
2. เมื่อครบดั่งจะเริ่มอ่านรายงาน บัณฑิตคนแรกขึ้นบนเวที ถึงจุดที่ 1 ถวายความเคารพและเดินต่อไปยังจุดที่ 2 เมื่อถึงจุดที่ 2 ให้ถวายความเคารพ จากนั้นเดินไปยังจุดที่ 3 ก้าวเท้าซ้าย-ขวา-ซ้ายชิด ไปยังจุดที่ 4 รับพระราชทานปริญญาบัตร (ไม่ต้องเอวาม)
3. เชิญปริญญาบัตรไว้แบบออกพร้อมชักเท้าขวาถอยหลังเฉียง 3 จังหวะ ให้ถึงจุดที่ 5 แล้วถวายความเคารพในจังหวะที่ 4 แล้วให้หมุนตัวไปทางขวาของตนเอง เดินลงเวที

4.2 การรับและการเชิญปริญญาบัตร

ให้ยื่นมือขวาที่ปลายนิ้วชิดติดกันจนถึงระดับที่กลางฝ่ามือขนานกับขอบตรงที่กลางปริญญาบัตร จับปกปริญญาบัตรให้แน่น แล้วดึงมือกลับ เชิญปริญญาบัตรมาแบบที่ออก ให้ปกปริญญาบัตรด้านที่มีตรามหาวิทยาลัยอยู่ด้านนอกให้ข้อศอกแนบลำตัว จนกว่าจะเข้านั่งประจำที่ของตน

5. การกล่าวคำปฏิญาณและรับพระราชทานพระบรมราโชวาท

เมื่อรับพระราชทานปริญญาบัตรเสร็จสิ้น ผู้แทนบัณฑิตเดินไปที่ไมโครโฟน บัณฑิตทั้งหมดยืนขึ้นมือขวา เชิญปริญญาบัตรแนบอกถวายความเคารพพร้อมกัน

ผู้แทนบัณฑิตกล่าว(คนเดียว)

“ขอพระราชทานกราบบังคมทูลกราบ”

บัณฑิตกล่าวตามพร้อมกัน

ข้าพระพุทธเจ้า / .....(กล่าวชื่อของตนเองทุกคน).... / ขอกล่าวคำปฏิญาณต่อที่ประชุม / อันพร้อมด้วยพระรัตนตรัย / สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี / คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย / คณะอาจารย์แห่งมหาวิทยาลัยนเรศวร / ว่า /

1. / ข้าพเจ้าจักเกิดกุณชาติ / ศาสนา / พระมหากษัตริย์ / เหนือสิ่งอื่นใด
2. / ข้าพเจ้าจักรักษาประโยชน์ของประเทศชาติ / ยึดกว่าประโยชน์อื่นใด
3. / ข้าพเจ้าจักงดคุณเกียรติและศักดิ์ศรี / แห่งมหาวิทยาลัยนเรศวร
4. / ข้าพเจ้าจักประพฤติตน / ให้ดีพร้อมด้วยคุณธรรมแห่งบัณฑิตทุกประการ

หมายเหตุ พระนามสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อ่านว่า **สม-เด็จ-พระ-กะ-นิด-ดา-ทิ-ราด-เจ้า-กรม-สม-เด็จ-พระ-เทพ-พระ-รัต-ราด-สุ-ดา-สะ-หยาม-บอ-รม-ราด-ชะ-กุมาร-รี**

เมื่อบัณฑิตกล่าวคำปฏิญาณเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้แทนพระองค์พระราชทานพระบรมราโชวาท เมื่อจบ ให้บัณฑิตทุกคนถวายความเคารพ เมื่อเริ่มบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี บัณฑิตถวายเคารพ และถวายความเคารพอีกครั้งเมื่อเพลงจบ

คู่มือการฝึกซ้อมรับปริญญาบัตร จัดทำโดย

กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยนเรศวร
ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
โทรศัพท์ 0-5596-1214 <http://www.sa.nu.ac.th>

บัณฑิตสามารถเข้าชมวีดิทัศน์ รายละเอียดการฝึกซ้อมรับปริญญาบัตรและข้อมูล
ที่เกี่ยวข้องกับพิธีรับปริญญาบัตร ได้ที่
<http://www.sa.nu.ac.th>

สอบถามข้อมูลได้ที่ กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยนเรศวร โทรศัพท์ 0-5596-1214

ขอเชิญชวนศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยนเรศวรทุกท่าน ร่วมบริจาคทุนทรัพย์สมทบกองทุนการศึกษา
เพื่อนิสิตมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นทุนการศึกษาให้กับนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่ขาดแคลนทุนทรัพย์
ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ facebook : กองทุนการศึกษาเพื่อนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร
โทรศัพท์ 0-5596-1216